Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XI. — Izdan in razposlan dne 1. aprila 1881.

26.

Ukaz ministerstva za deželno bran in finančnega ministerstva od 20. marcija 1881,

v izvod postave od 13. junija 1880 (Drž. zak. št. 70) o vojaški taksi.

V izvod postave od 13. junija 1880 (Drž. zak. št. 70) razglašujejo se gledé vojaške takse ali vojárine, po dogovoru z državnim vojnim ministerstvom naslednja zvršitvena določila.

K §fu 1, točki 3.

O tistih, ki so — ne dopolnivši dolžne službe, — od vojaštva za to odvezani in odpuščeni, ker so postali za službo nezmožni, in pri katerih nakaznost, ki jih dela nezmožne za službo, ní nastopila vsled djanske vojaške službe, naj dopolnilno-okrajna poveljstva, na podlogi podatkov, ki jih na to stran prejmejo od krdel in zavodov vojstva ali armade in vojnega pomorstva, po obrazci v prilogi I stoječem sestavijo in to za vsak političen okraj, v katerega je kdo pristojen, po eno izkazílo ter pošljejo pristojnim političnim okrajnim oblastvom v 14 dnevih po izteku dotične letne četrti. Priloga I.

V izkazílo ní vzprejemati takih, katere je dolžnost vojaške službe bila pred letom 1875 zadela, ki so torej bili rojeni pred letom 1855, in takisto tudi ne tistih, kateri bi v tem letu, ko so iz vojaštva odpuščeni, bili dopolnili ves čas dolžne vojaške službe, kakor jim jo nalaga §. 4 vojne postave.

Gledé takih, ki so v enakih razmerih odvezani in odpuščeni iz deželne brambe (deželnih strelcev), naj za razvidnost deželnih brambovcev (deželnih strelcev) postavljeni uradi prav takisto sestavljajo in pošiljajo izkazila po domovinstvu pristojnim političnim okrajnim oblastvom.

K §fu 2, *b)*.

Tistim, kateri so pod §. 1, točki 2, postave o vojaški taksi to takso plačevati dolžni, nehava ta dolžnost z začetkom tistega leta, v katerem se oni — izgubivši

pravno ime, biti vojaščine oproščeni, oziroma, od vojaščine odpuščeni — pri enem ali drugem delu orožne moči vzprejmejo med število vojakov.

Za óne, kateri so po §. 1, točki 3, dolžni takso plačevati, nastopa dolžnost takse z začetkom odmernega leta, ki prihaja po njihovem odpuščenji.

K §fu 3.

Ustanavljaje razred tarife, po katerem bode komu plačevati vojaško takso, bode se — ne gledé na kak izimek, za katerega bi govorili razmeri posebnega ozira vredni, — držati naslednjih oporišč.

V 14. razred z 1 gld. naj se vvrščujejo tisti takso dolžni, katerih zaslužek ali dohodek v dotičnem odmernem letu ní dosegel 300 gld.

Za vvrstitev v 13. razred z 2 gld. bodi merodaven skupen leten zaslužek ali dohodek od 300 gld. do 450 gld., za vvrstitev v 12. razred s 3 gld., skupen leten zaslužek ali dohodek od 450 gld. do 600 gld.

Vse tiste izmed taksi podvrženih, katerih vseskupen leten zaslužek ali dohodek 600 gld. preseza, vvrstiti je v kateri izmed tarifnih razredov od 11. na vgor (k višku) ter bodi za vvrščevanje v kateri teh tarifnih razredov merodaven deseti del letne davkovne dolžnosti neposrednjih (premih, direktnih) davkov z državnimi prikladi vred takó, da se vojaška taksa odmeri po tistem razrednem postavku, kateri je temu davkovnemu deležu najprimerniji.

Pri tem naj se gledé tistih vrst dohodka, katere so davka proste, v račun postavlja tudi tist iznos davka, ki bi ga bilo plačati od tega dohodka, ako ne bi bil oproščen od davka.

K §.fu 4.

Deléč desetino letne dolžnosti neposrednjih davkov z državnimi prikladi vred ozirati se je samo in edino na otroke, vnuke, odnosno na vsinovljence, a nikoli ne na druge pripadnike obiteljske (rodovinske), za vzdržavanje katerih kdo skrbí.

K §fu 6, točki 3.

Kadar se taksi podvržen človek izseli iz enega državnega ozemlja avstro-ogerske monarhije v drugo ozemlje, treba je precej priobčiti poprejšnjemu domovinskemu oblastvu okrajnemu tistega državnega ozemlja, iz katerega se je dotičnik izselil, da je bil vzprijet med državljane drugega ozemlja.

K §fu 8.

Politična okrajna oblastva naj vsako leto do konca februvarja meseca v imenik popišejo tiste, kateri so v preteklem letu bivali v takem razmerji, da so po §. 1, točki 1, 2 in 3 postave o vojaški taksi takso plačevati dolžni.

Imenike treba je na podlogi stavnih (nabornih) imenikov in izkazíl, ki prihajajo od dopolnilno-okrajna poveljstva in od uradov postavljenih za razvidnost deželnih brambovcev (strelcev) o teh, kateri so po §. 1, točki 3, postave dolžni takso plačevati, po tem na podlogi poizvedeb, ki jih politično okrajno oblastvo po §. 8 postave opravi, za vsako domovinsko občino posebej po vzorci, obsežen-
Priloga II. nem v prilogi II, in to v dvojnem izdatku sestaviti.

Za vrsto, po kateri je popisovati enega za drugim, merodavno bodi rojstveno leto. Vsak občinski imenik naj začenja s tistimi taksi podvrženimi moži, kateri so v letu 1875 stopili v vojaško dobo, ki so se torej v letu 1855 porodili.

Taki izmed taksi podvrženih, za katere je dvomno kje imajo domovinsko pravico, naj se vpisavajo v imenik te občine, v katere nabornem imeniku so zapisani (§. 12, točka 3, navodila k vojni postavi) dotle, dokler se za trdno ne določi, da imajo svoje domovinstvo v drugi občini.

Poizvedovanje o razmerih zaslužka, poseda ali dohodka naj seza na ves zaslužek, posed nepremičnega ali drugega imenja, bodi si kjer koli. Vračunjati je po iznosu, oziroma po vrednosti živeža ves dohodek, bodi stalen ali nestalen, v novcih (denarjih) ali v blagu prejeman.

Za presojo zmožnosti, kaj zaslužiti si, merodavna bodi razredba, po §. 68 navodila k vojni postavi v naborni imenik vzprijeta.

Ako take razredbe ní, in pa, če se trdi, da je kdo pozneje postal nezmožen za zaslužek, naj se v čisto dene (pokonstatuje), je li dotični resnično nezmožen, kaj prislužiti si.

V razpredelku XII imenika naj se izražuje, je li dotičnik po §. 1, 2 in 3 (odnosno točki 4) dolžan, takso plačevati ali pa po §. 5, točki 1 ali 2 tega plačila oproščen.

Kadar komisijski sklep v razpredelku XII sluje „dolžan, takso plačevati“ ali „oproščen“, tedaj ní treba popisovati razpredelka XIII.

A kadar je nasproti v razpredelku V v čisto djano, da dotičnikovo vzdrževanje samo in edino ali vsaj po največjem delu opravljajo njegovi roditelji (starši), oziroma stari (ded in babica) ali pa vsinovniki, tedaj je postaviti v razpredeldk XIII besede „dolžan takso plačevati“.

Komisijski udje volijo se, na leto dní a ní da bi se morali voliti sami pripadniki dotičnih okrajnih, oziroma občinskih zastopstev; za vsako izmed obeh skupin voljenih komisijskih údov izbrati je po enega zamenika ali nastopnika.

Komisije vojaško takso odmerjajoče naj službujejo ondukaj, kjer imevajo svoj sedež okrajna zastopstva, a v takih deželah, v katerih ní okrajnih zastopstev, ondukaj, kjer imevajo svoj sedež okrajna sodišča.

V glavnih mestih lahko se, ako potreba tako nanese, sestavi po več odmernih komisij.

V slučajih odmerjanja vojaške takse, ki se posamezno primerjajo (kadar se kdo izseli ali kadar potuje v vnanjo deželo), o katerih naj se predlagajo posebni imeniki, naj takso odmerja komisija, sestavljena za tist sodni okraj, v katerem ima politično okrajno oblastvo svoj uradni sedež, in to pri političnem okrajnem oblastvu.

Komisija za odmerjanje taks sklepa (ukrepa) po nadpolovični (absolutni) večini glasov. Prvosedniku pristojí pravica glasovanja samo v slučaji, kadar se glasovi po enakem razhajajo. V tem slučaji tedaj odločuje prvosednikov glas.

Da se storí veljaven sklep, k temu je neogibno potrebno, da so v pričo prvosednik in štirje udje (z zamenikom vred, ako bi bil).

Načelniku c. kr. političnega okrajnega oblastva, odnosno namestniku njegovemu, kateri posluje kot prvosednik komisije takso odmerjajoče, pristoje za ta čas, dokler traja komisijsko uradovanje, zunaj njegovega uradovišča po pravilih (normalih) dnine ali dijete in povračíla potnih troškov, in takisto tudi finančnemu uradniku (davkovnemu nadzorniku, davkarju ali prigledniku davkovnega

urada), kateri se v službenem interesu izvoli za uda odmerne komisije, kadar ona uraduje zunaj njegovega službenega stajališča (kraja).

Drugi izvoljeni komisijski udje nimajo nikake pravice do povračila iz državnih novcev.

Potni troškovi prvosedniku komisije takso odmerjajoče in finančnemu uradniku, dalje potroški za tiskanice po vzorcih obseženih v prilogah I, II, III in IV, ki jih potrebujejo c. kr. politična okrajna oblastva, opravljajo se na troškovnik (etat) ministerstva za deželno bran.

Od imenikov o tistih, ki so dolžni takso plačevati, razgrne se en primerek štirnajst dní vsakemu na ogled in po tem se hrani pri občinskem županstvu, a drugi primerek hraniti je pri političnem okrajnem oblastvu.

Ako kateri izmed takso dolžnjih ljudí svoje domovinstvo premení, to naj županstvo nove občine, v katerem ima zdaj domovinsko pravico, to premeno v domovinstvu priobči svojemu nadstoječemu političnemu okrajnemu oblastvu in po njem poprej pristojnemu okrajnemu oblastvu, da si popravi imenike o takso dolžnih.

Priloga III. Priloga III obseza obrazec za takso-odmerni razsodek, kako naj se izdaje.

O vojaških taksah, ki se imajo vplačevati, naj politično okrajno oblastvo vsakemu dotičnemu uradu davkovnemu podá imenik po vzorci, kakor se vidi Priloga IV. v prilogi IV.

K §. 9.

Kadar se primeri, da doba, do katere veljá dovoljenje odriniti na pot v kako vnanjo deželo, seza čez tist čas, v katerem se vojaška taksa pravilno odmerja in pobira, to naj se za vsako taksno leto, katero pada v dobo veljavnosti popotnega lista, taksa odmeri in potirja, predno se dolžnemu izroči popotni list v vnanjo deželo. Ali dotičnemu človeku prihranjena je pravica do povračila takse v tem slučaji, ako bi mu dolžnost plačevati takso, za eno ali drugo leto minila v tem ko je iz doma.

Ako se za človeka vojaško takso plačujočega dovoljenje, da sme odriniti v vnanjo deželo, prosi v takih okolnostih, iz katerih je moči spoznati, da namerja izseliti se, naj se potno dovoljenje izročí samo pod tem uvetom, da se poplača vojaška taksa za vsa leta zakonite vojne dolžnosti, katera je komu še dopolniti.

Welsersheimb s. r. **Dunajewski** s. r.

Priloga I.

Izkazílo

o tistih, kateri so v.....četrtletji 188....ne dopolnivši dolžne službe od vojaštva (deželne brambe, deželnega strelstva) odvezani in odpuščeni in pri katerih nakaznost, ki jih dela nezmožne za službo, ní nastopila vsled djanske vojaške službe.

Tekoče	Žrebno	Ime in priimek in pa državljanski stan (značaj)	Domovinstva			Naznamba			Opomnja
			občina	okraj	dežela	rojstvenega	sprejemnega	odpustnega	
		odpuščenega človeka				leta			

Tableau L.

Izkazilo

o tretji, katera so v ..... četrtletji 188... na dopolnitvi dolžne službe od vojaštva (dozelne brambe, deželnega strelstva) odvezani in odpuščeni in pri katerih nakazuati, ki jih dela nazmožne za službo, ni nastopila velaf djanske vojaške službe.

Tablice Zvoboe	Ime in priimek in pa dražilnica sten izmeđaj	Domovinska			Starostna			Opomnja
		občina	okraj	dežela	leta			
starši		odpuščenca dovoljka						

Priloga II.

Občina:

Politični okraj:

Upravni okoliš:

Imenik

tistih, ki so za leto 188....dolžni, vojaško takso plačevati.

Po §. 1 taksi podvrženega							po §. 4
Tekoče število	Priimek in Ime	rojstveno leto	bivališče, hišno št. občina, okraj, dežela	*a)* zaslužek (posel, s katerim se bavi), *b)* nepremično posestvo, *c)* čisti letni dohodek (zadavkan in ne zadavkan), *d)* drug vir vdrževanja	letna dolžnost neposrednjih davkov z državnimi prikladi vred *a)* po posameznih davkovnih vrstah, *b)* skupaj	stavno ali naborno leto, v katerem se je primerilo, kar mu ustanavlja dolžnost takse	priimek in ime, po tem razmerje sorodstva in stanovališče
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII

subsidiarno taksi podvrženega			Sklep odmerne komisije gledé				
			Dolžnosti takso plačevati		mere vojaške takse		Opomnja
a) zaslužek (posel, s katerim se živi), *b)* nepremično posestvo, *c)* čisti letni dohodek (zadavkan in ne zadavkan)	letna dolžnost neposrednjih davkov z državnimi prikladni vred *a)* po posameznih davkovnih vrstah, *b)* skupaj	otroci, vnuki, posinovljenci (njih število), za vzdrževanje katerih dotičnik edino sam ali po največjem delu skrbeti mora	po §. 1 takso dolžnega	po §. 4 takse subsidiarno dolžnega	tarifni razred	iznos gld.	
IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	

Priloga III.

Upravni okoliš:
Politični okraj:
Davkovni urad v:
Občina:

Razsodek o odmeri vojaške takse.

Na podlogi poizvedovanja zvršenega po postavi od 13. junija 1880 (Drž. zak. št. 70), odmerja se vojaška taksa (vojárina) za leto 188.., katero je za I. I. . . . . rojenega v letu . . . . . , pristoječega v občino . . . . . in stanujočega v . . . . . hišn. št. . . . . po št. 1, točki . . . . . opraviti po razredu s . . . . . goldinarjev.

Dolžnost imenovanega . . . . . (po §. 4 postave subsidiarno dolžnega*] . . . . .) je, to takso do . . . . . v . . . . . blagajnico vplačati.

Zoper ta razsodek pridržuje se utečaj (rekurs) na politično deželno oblastvo, katerega je v 30 dnevih vpoložiti pri c. kr. okrajnem glavarstvu (občinskem županstvu, mestnem oblastvu.

I. I. dne . . . . . .

Potrdba plačila·

Podpis prvosednika odmerne komisije:

---

*) Vpiše naj se priimek in ime, značaj, delo ali posel, s katerim se živi, bivališče, občina in hišno číslo ali število.

Priloga IV.

Upravni okoliš:

Politični okraj:

Davkovno-uradni okraj:

Imenik

tistih iz občine ....., kateri so za leto.... dolžni vojaško takso plačevati.

Tekoče število	Priimek in ime	Rojstveno leto	Zaslužek, posel, s katerim se bavi	Okraj, v katerem biva, občina, selišče ali kraj, hišno číslo	Iznos vojaške takse
	tistega, za kogar je opraviti vojaško takso				

Priimek in ime	Zaslužek, posel, s katerim se bavi	Okraj, v katerem biva, občina, selišče ali kraj, hišno číslo	Opomnja
subsidiarno dolžnega			

27.

Razglas ministerstva za pravosodje od 27. marcija 1881,

da je pravica izdeželstva prisojena Njegovi kraljevski Visosti vojvodi Dom Miguelu Braganskemu.

Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo blagovolilo je z Najvišjo odloko od 20. marcija 1881 Njegovi kraljevski Visosti vojvodi Dom Miguelu Braganskemu in Njegovim v roditeljski hiši bivajočim nedoletnim in neporočenim otrokom najmilostljiveje prisoditi pravico izdeželnosti (eksteritorialnosti) s to mero, da naj bodo učinki te pravice utesnjeni na njih lastno osebo in na njih svoboščino od sodne oblasti tozemskih sodišč v prepornih zakonito k splošni osebni podsodnosti spadajočih, in tako tudi v vseh neprepornih rečeh, ki se tičejo njih oseb, po čemer jim se torej primerno podani prošnji, da bi podpadali pod sodno oblast vrhovnega dvornega maršalstva, osebna podsodnost pod le-to maršalstvo dodeljuje.

Pražák s. r.